

KÖZVÉLEMÉNY

HÉTFŐI UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, havonként 25 krajczár.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
ROSTKOWICZ ARTHUR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Mihály-utca 7. sz.

Hirdetések árszabály szerint.

MERCUR LITHOGRAFIA.

(Könyomda).

Minden e szakmába vágó munkákat a legizlésebb kivitelben és jutányosan készít

Tzschöckell Hermann
Szeged, Vár-utca 1.

Az imádság.

Bölcsődala minden magyarnak a Kossuth-nóta. Azzal ringatják, azzal csicsujgatják el a kis porontyot, aki öntudatlan tanulja meg, hogy az később imádságává legyen.

Ha sir, ha vigad, mindig kedves az a magyar fülnek, magyar szívnél. A lelkesedés, a bizalom, a remény, a győzelem dala a Kossuth-nóta.

Szerzője nincs. A nép szívében nemzódott, százazrek lelkében fogamzott meg és milliók ajakán született az örökkévalóságra.

Egykor a csatákban lelkesítette az elszánt férfiakat, ma pedig munkára bűzdítja a magyart. A végcél egy. Akár a csaták mezején hulljon ki kezünkből a fegyver, akár a béke idejében a pöröly, egy a cél: egyesülni azon szent rögökkel, melyekkel az ősök porai is elvegyültek. A közös cél, törekvés és végzet az, hogy mindnyájunknak el kell menni.

Volt idő, midőn csak titkon hangzott föl az imádság, a Kossuth-nóta. A felségsértés bűnét követte el, aki énekelte. Bitó vagy börtön várt arra, aki hangosan énekelte. Még se tudták elfojtani.

... Alig néhány éve történt ez az eset Szegeden. A cs. és kir. 46-ik gyalogezred egyik legénye a konyhában, mosogatás közben énekelte a Kossuth nótát. Talán el is felejtette a szegény magyar fiú, hogy a császár katonája. Vigan dalolta, hogy

Kossuth Lajos azt izente,
Elfogyott a regimentje...

Hej! pedig annak nem szabad elfogyni soha, amíg magyar van a világon. Ezt érezhette a konyhában mosogató magyar fiú és fölcsendült az ajkán a válasz az izenetre:

Ha még egyszer azt üzeni,
Mindnyájunknak el kell menni...

Mint ahogy igaz is.

Hallotta a Kossuth-nótát az ezred

egyik vadosztrák főtisztje. A fogát csikorgatta dühében.

— Wart nur du Kossuth-Hund — gondolta magában.

Előállította a katonát. Felelősségre vonta. Nagy bünt követett el. Az ő hülye, szolgálékü esze szerint talán az akasztófát is megérdemelte volna.

Vasra verette. Szobafogságra ítélte a cudarlelkü Hajnau-utód, amint az akkori lapok meg is irták. A büntetést kitöltötte a legény becsülettel, de az imádságot nem felejtette el...

Pár hónap múlva, a nagygyakorlaton történt, hogy a farsztó menetelés közben az ezredes megengedte a bakáknak az éneklést. Ha dalol a katoná, nem érzi úgy a fáradságot. Az első század gyujtott rá mindjárt a Kossuth-nótára és végigzúgta az egész ezred.

Az első sora a nótának lassan, méltóságteljesen zúgott végig, a második sora dacos panaszként hangzott el, de már a harmadik sorában az önfeláldozás, a hűség, a kötelességérzet öntudatos örömet viszhangozták a bércekvölgyek.

Az ezredes odaintette az egyik hadnagyot.

— Mit énekel a legénység? — kérdezte németül.

Magyar fiú volt a hadnagy. Kurucivadék.

— Ezredes ur — felelte — az emberek most nem énekelnek, hanem imádkoznak.

— Egyházi éneket dalolnak talán? — Nem. — a Kossuth-nótát.

Az ezredes lengyel származású volt. Ugy érezte, mintha soha oly büszkén nem dagadt volna ki a melle, mint most. A szeméi előtt végigvonult szerencsétlen nemzetének sorsa. A sapkáját levette, mintha melege volna.

— Mondja meg hadnagy ur a fiuknak — mondta aztán nyomatékosan — hogy nagyon szép ez a nóta, énekeljék el még egyszer...

... Ezt a két kis történetet azon alkalmából vettem papírra, hogy Rákosi Viktor, a népszerű hajdunánási követ „megbízásból“ olyan „fohász“ készítésén fáradozott, amit Kossuth Lajos születésének százéves fordulóján imádkozhasson az egész Magyarország.

Erre a fohászra nincs szükség, de nem is volna alkalmas, mert hiszen sok magyar nem tud olvasni. De meg van nekünk fohászunk, imádságunk. Mindenki ösmeri, mindenki tudja. Küldjük azt fohászként a magyarok istenéhez abban az órában, amidőn száz éve lesz azon magasztos pillanatnak, hogy Kossuth Lajos megszületett. Csendüljön

fel azon órában minden magyar ember ajkán imádságként a Kossuth-nóta. A magyarok nagy, erős istene meg fogja hallgatni, meg fogja érteni...

Rostkowicz Arthur.

Az Egyesült Államok és a magyarok.*)

Az Egyesült Államok kongresszusa a mult hóba elfogadta az új bevándorlási törvényjavaslatot, hogy Amerika földjére csak az léphet be, aki azon ország nyelvén, melyből kiszakadt, írni-olvasni tud. A magyarokat mélyen sérti ez a törvény, mert ezen törvényjavaslat az olaszokat, muszka zsidókat és hungarianokat; mint az itteni bevándorlás leg tudatlanabb elemét óhajtja Amerikától távol tartani. De aki tudja és érti azt, hogy itt az igazi amerikai a Hungarian név alatt nem a tiszta magyar fajt, hanem mindama söpredék elemet érti, amely szokásaival, tunyaságával már rég felkeltette az ő ellenszenvét, azonnal belátja, hogy a beteresztő szenátor itt egy pillanattal se gondolt a tiszta magyar elem megbélyegzésére.

Nem pedig azért, mert ott, ahol szervezkedni tudunk, minket nem neveznek többé Hungarianoknak, hanem magyaroknak. Sőt maga az igazi amerikai szinte zokon veszi tőlünk, ha nemzetünk jelzésére az előtte oly megvetett Hungarian gyűjtőnevet használjuk.

Tanu erre nemcsak a magyarok által lakott környékbeli angol sajtó, de az itteni kath. egyházi szervezet is, amely egy óráig se nevezte Hungarian Church-nek a tiszta magyar templomot, hanem mindig nyíltan és kizárólag csak Magyar Church-nek. Mi az oka ennek? Az, hogy mikor a pánszlávizmus már annyira beszennyezte a Hungarian nevet, hogy Amerika minden söpredékét csak Hungarian névvel mutatta be s amikor ezzel szemben ő mindig kidomborította az ide nagyszámban beözönlő s a polgári levélért szinte csapatokban jelentkező tótok Slávis voltát, észrevette az amerikai közvélemény azt is, van ám a Hungarianok közt igen jó munkások s ezek a magyarok.

Mivel azonban Amerika Magyarország önállóságáról annyira nincs tájékozva, hogy itt Magyarország még a turista-térképeken is csak mint Ausztria egyik tartománya van feltüntetve, ahol a monarkiát jelző Austria nagybetűs jelzés mellett Magyarország Csehországgal, Sziléziával, Stájerországgal stb. teljesen egyforma kis betűkkel van kiírva, mint Ausztria kiegészítő része: a közvélemény azon balhitben ringatta itt magát, hogy a mi nemzetünk csak egy intelligensebb természetű népfaj abban az Ausztriában, melynek népe mint a régi és félelmetes vad Hunok utóda, ide kivándorol. De hogy ez a nemzet ezredéves, alkotmányos hazával birjon, a kultura magas fokán álljon és hogy a világ koncertjében mint külön törvényhozással bíró, független és alkotmányos állam létezzék, mivel annak címerét, nagykövetségét vagy a konzulátusát önállónak sehohsem látta, nem is sejtette.

Ezért nevezte el tehát a magyart magyarnak és nem Hungariannak, elannyira, hogy maholnap az igazi Amerika előtt a Hungarian névnek nem lesz meg többé az

*) A kitünően szerkesztett Magyarok Csillaga című amerikai laphól vettük át e hazafias cikket.

az igazi eredeti és valódi értelme, amit az tényleg jelent.

Nem ellenünk, magyarok ellen van tehát itt a támadás intézve, hanem inkább az ellen a tót elem ellen, amelyet mindig Hungariannak nevezett a tolmács a törvénytörés előtt akkor, mikor ez valami bünt követett el, de Slávisnak tüntetett fel az angol sajtóban mindig akkor a pánszlávizmus, valahányszor csak azon valami kis megdicsérni való akadt.

Mert hisz ez a nép az, amely nem tud óriási hányadában irni-olvasni s így ez a nép az, amely otthon félvén a katonáskodástól, ide teljesen tudatlanul jön ki s így még a gyári szerencsétlenségek óriás százalékát is csak ez szolgáltatta.

Következésképp tehát nem is a tiszta magyar faj kivándorlását fogja ez az új törvény megnehezíteni, hanem ama tót elemét, amelyet eddig innen mint kinevelt pánszlávokat származtatott vissza a pánszlávizmus Magyarországnak.

Magyarország kormányán van tehát most már a teljes felelősség sulya, hogy vigyázzék, miszerint e törvény végrehajtásánál Magyarország nyelvének létezése ne csak respektáltassék, de mint a kivándorlás egyik főfeltétele, annak írása és olvasni tudása meg is követeltessék; mert itt törhető ki csak egyedül a reá nézve oly igen veszedelmes pánszlávizmus méregfoga.

Az a tót ugyanis, aki otthon iskolába járt, egy kis magyar történelmet és földrajzot is tanult, nem fog akkor olyan könnyen felülni azoknak a hazugságoknak, amikkel itt Amerikában szokta rendszeresen a pánszlávizmus traktálni az olvasni csak itt kitanított tót népet, hogy tudniillik Magyarország nemcsak a tótoké, de meg Szent István, Szent László, Hunyadi Mátyás is mind tót királyok voltak, sőt Kossuth Lajos is tót volt, csak hogy a zsandárszuronyokra támaszkodó magyarok nem engedik még ezt kihirdetni otthon, akik ott csak a tótok zsirjából élünk.

Fordítson a kormány az ily irányú nevelésre otthon igen sok gondot, igyekezzék ne csak azt megismertetni már a gyermekekkel, hogy a tótokra sokkal többet költ otthon az állam, mint a magyarokra, de igyekezzék büszkévé tenni a felvidéki tót gyermeket arra, hogy ez büszkén vallja magát magyarnak vagyis Szent István és Szent László unokájának. Állítsa lelki szeméi elé az iskolákban a magyar nemzet hajdani világverő, nagy voltát, fényes dicsőségét; értesse meg vele, hogy mit jelent reá nézve az az édes haza, amit neki az ősök piros vére szerzett meg örökül és plántáltassa bele szívébe azt a nemes és büszke öntudatot, hogy neki szégyen idegenben hontalanul élni és tüzhelyet csak kegyelemből elfogadni akkor, mikor neki ősei vérén szerzett édes hazája van s akkor ne féltse az amerikai kivándorlástól a felvidéki tótságot.

Mert az így nevelt tót fia se szégyent nem hoz édes hazájára, se pedig nem fog beállani Amerikában azok táborába, akik itt vértől habzó szájjal szidják az őket szülő és fölnevelő Magyarországot.

Ha valaha tehát, úgy most van alkalma Magyarországnak halálos csapást mérni az amerikai pánszlávizmusra, mert ha sarokra áll most, a tót kivándorlók 60 százalékát az az Amerika fogja hozzá visszaküldeni, amely önmaga is tudatára ébredt immár annak, hogy semmi sem veszélyeztetheti egy állam létét jobban, mint egy eredetileg tudatlan s így itt szabadon fanatizálható néptömeg.

Lehet, hogy némileg csorbát szenvedett e törvénynél valódi népszabadság eszméje, de az Egyesült Államok jövője érdekében szükség volt erre az intézkedésre, mert az a népelem, amely ma szülőhazáját vérző szájjal szidja, a mi édes Magyarországnak, nem lehetetlen, hogy egykor új hazájának is nekifordul s azt is épp úgy törkedni fog beszennyezni, mint ma Magyarországgal teszi itt az idegenben.

Hisz a holló csak hollót, a farkas farkast nemz, a hálátlan nép pedig hálátlan lesz e földön mindenkivel szemben; mert a vér soha nem tagadja meg magát.

Lengyel Lőrincz

cs. és kir. udvari butor-gyáros.

Ujonan, modern berendezett műasztalossága
Szeged, Vadász-utcza 2. sz.

Elvállal a legjutányosabb árak mellett kizárólag szolid kivitelben, előadott vagy saját tervek szerinti egyes butorok vagy egész berendezés készítését. Klauzál-téri fényesen berendezett butor-áruházában pedig kész butorokból állandó kiállítás van.

Az önzetlen közbenjáró.

Pácba került tanfelügyelő.

Dorosma község képviselőtestületének június hó 12-én hozott azon határozata, melyben kimondatott, hogy Csongrádvármegye kir. tanfelügyelőségével addig, amíg annak élén dr. Tergina Gyula kir. tanácsos áll, többé nem tárgyal, nemcsak a vármegyében, de az egész országban méltó feltűnést keltett. Hogy azonban a nagy közönség is némileg megismerje az indító okokat, amelyek Dorosma képviselőtestületét ezen határozat meghozatalánál vezérelték és hogy Tergina dr. szereplését közelebbről is megismerje, szükségesnek tartom a következőket nyilvánosságra hozni:

Tudvalevő dolog az, hogy Dorosma közönsége iskoláit államosította. Az államosítás alkalmával a község erejét messze túlhaladó áldozatokat hozott, csak hogy az államosítást, amitől sokat remélt, — de csalatkozott, — sikerrel keresztül vihesse. Ebben a fáradozásában a község, Tergina tanfelügyelő részéről, ki az államot képviselte, oly rendkívüli támogatásban részesült, hogy mikor az államosítás befejeztetett, Tergina dr. fáradozása a községnek 200,000 koronájánál többre került, t. i. nagyobb értéket képviselnek az államnak átengedett ingatlanok. No de az mindegy, a község az állammal szemben elvállalt kötelezettségeinek mindenben igyekezett becsületesen eleget tenni, eleget is tett. Nem úgy azonban az állam. Mert az, a szerződésben határozottan kikötött kötelezettségek teljesítése alul mindenféle módon iparkodik megszabadulni és ebben a jóakaratu támogatásban a község „önzetlen” jó barátja Tergina dr. jár elől jó példával, csak azért, hogy ez által felettes hatóságánál hervadhatlan érdemeket szerezzen és magát úgy tüntethesse fel, mint aki előtt az állam érdeke a fő, a község és közönség érdeke pedig semmi.

Hogy ezen állításom nem légből kapott, hanem teljesen megfelel a valóságnak és hogy igazamat bebizonyíthassam és az ügyet mindenki előtt világossá tegyem, nem kell egyebet tennem, csak idéznem kell az állam és a község között létre jött szerződés azon pontját, amelyben az állam kötelezi magát, hogy Dorosma községben nemcsak az elemi iskolákat fejleszti, hanem ha a szükség megkívánja, felsőbb iskolákat is állít fel, sőt ezenkívül még „egyéb” tanintézetek felállításának kötelezettségét is magára vállalta. Az „egyéb” kifejezés alatt a mi paraszti érzésünk szerint tehát minden néven nevezhető tanintézetet, a többek között az iparos iskola felállítását és fenntartását is, — szerződésünk értelmében az állam köteles felépíttetni és fenntartani. Igen ám, csak hogy a mi szeretve tisztelt tanfelügyelőnk, dr. Tergina Gyula kir. tanácsos nem azért hűségese sáfárja az államnak és nem azért „önzetlen” barátja a községnek, hogy az iparos iskola felállítását és fenntartását a szerződés ellenére ne a község nyakába akarja sózni. Befolyásával már el is ért annyit, hogy a vármegye bölcs közigazg. bizottsága elrendelte az iskola felállítását a község terhére. A közizg. bizottság ezen famozus határozatát a vallásügyi

kormány is helybe hagyta és így most már nem marad egyéb hátra, minthogy a község hajtsa járomba a fejét és az állam helyett saját pénztára terhére állítsa fel az iparos iskolát. Elfelejtette azonban a kir. tanácsos ur, hogy két szerződő fél közötti vitás ügyekben sohasem az egyik fél hivatott dönteni, hanem hogy kinek van igaza, annak elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik. A község képviselőtestülete is arra az álláspontra helyezkedett, hogy itt a községgel szemben jogtalanság és törvénytelenég készen elkövetetni és hogy igazát megvédelmezhesse, az ügy igazságos elbírálását a bíróság bölcs határozatára bizza, ahol hitünk szerint igazságos ügyünk nem a Tergina eszejárása szerint fog befejezést nyerni.

Tergina különben az egész államosítási eljárás alatt rendkívüli furcsa szerepet játszott; megcselekedte ugyanis azt, hogy mint utazási átalánnyal is javadalmazott állami tisztviselő, mikor az állam és a község között az államosítás iránti eljárás folyamatba volt és a tanfelügyelő ur, mint az állam képviselője, tehát egyik alkudozó fél, mely önzetlenül teljesítette kötelezettségét, kitűnik abból, hogy államhivatalnok minőségében tett eljárásának jutalmául a községgel 20/1898. sz. a. 299 kor. 20 fill. utiköltséget és napidiját szavaztatott fel és vett fel a község pénztárából. Akkor tehát, mikor a tanfelügyelő ezen összeget a községgel megszavaztatta és a pénztárból felvette, sulyos beszámítás alá eső fegyelmi vétséget követett el, mert sehogysem egyeztethető össze s mivel sem indokolható, hogy egy állami hivatalnok, kinek utazási átalánya van, mikor felettes hatóságának megbízás: it hajtja végre, akkor a községtől is külön napidiját és utiköltséget vehessen fel.

Ebben a pénzkérdésben, azt hiszem, nem végezne felesleges munkát a tanfelügyelő felettes hatósága, ha vizsgálatot indítana és a jogtalanul felemelt összeget ezzel a lelkiismeretes hivatalnokával visszafizettetné oda, honnan azt felvette, a község közpénztárába és alaposan kioktatná, hogy egy olyan fényes állás betöltőjének legalább is nem illik borraivalokat elfogadni, még akkor sem, ha azt felajánlják is.

Az itt előadottakból látható tehát, hogy Tergina ur szörnyűségesen tudja a módját, miként kell befolyását értékesíteni. Ez is egyik oka, hogy Dorosma község közönsége megszakitotta vele a hivatalos érintkezést. Van azonban még egy másik hibája is, ami még sokkal szigorubb elbírálás alá esik és ez az, hogy a megyéje tanítósa között meghonosította a spicli-rendszer. Rendkívül jellemző Tergina ur igazság-szeretetére és magatartására az a körülmény, hogy például Dorosmán, hol pedig az államosítás előtt, mikor még az iskolák községek voltak, a tanítók között, leszámítva egy pár esetet, a kartársi viszony nemcsak tűrhető, hanem határozottan barátságos jellegű volt. Mig ellenben most, hogy a tanítók feletti hatalmat ez a politikai vigéc ragadta magához, a tanítók közötti viszony nemhogy szívélyesebb, hanem teljesen tűrhetelenné vált. Vannak a tanítók között is olyan elősdiak, kik folytonosan azon settenkednek, hogy kollégájuktól a tanfelügyelőre vonatkozólag mint valami vizsla mit bírnak kiszimatolni. Hogy ha aztán valamit megtudnak, sietnek is azt kiszinezve főnöküknek azonnal tudomására juttatni. Hogy aztán az árulónak egy kis vállveregetés kijár, az nagyon természetes.

Ennek a spicli-rendszernek tudható aztán be, hogy a tisztelt tanfelügyelő ur az utóbbi képviselőválasztás óta indítottat annyi fegyelmi vizsgálatot, hogy mióta Dorosmán iskolák vannak, nem volt annyi fegyelmi, mint az utolsó 9 hónap alatt.

Azokat a tanítókat, kiknek elegendő erkölcsi bátorsága van, hogy meggyőződésnek csak némileg is mert kifejezést adni és a besugás megtörtént, az már elegendő okot képezett, hogy az illetőt vagy illetőket üldözöbe vegye. Azt szeretné ezzel az okatlan cselekedetével elérni, hogy azok az egyének, kiknek pedig elég intelligenciájuk van saját dolgaikat helyesen elbírálni, ne lennének egyebek nyomorult páriáknál, kiket politikai céljaira tetszése szerint fel-

használhatna, és kiknek egyéb hivatásuk nem lehetne, mint a tanfelügyelői bölcsesség, hatalom és tekintély vak imádása. Tergina érti is a módját, miként lehet a tanítókat, már t. i. akiket lehet megfélemlíteni. Nem tanfelügyelője és nem hivatali főnöke ő a tanítói karnak, hanem valóságos kényura. Hogy csak egy esetet említsek meg. Tergina megengedi magának azt a minden önérzetes ember által eléggé el nem ítéltető eljárást, amely eljárás jellemzésére a magyar szótárban még helyes kifejezés sem található, hogy Fülöp nevezetű tollnoka által még az egyes tanítóknak azt is értésére adhatja, miszerint azt ő egyáltalában nem helyesli, hogy a tanítónak, kinek kutya kötelessége kormánypártinak lenni, nem szabad ellenzéki érzelmű egyénnel még csak szót sem váltani, annál kevésbé barátságos viszonyban vele lenni.

Nem szólok a többi községek tanítói karáról, dacára hogy nagyon is jól tudom, sőt magam is olvastam a tanfelügyelő által egy tanítóhoz intézett sajátkezűleg írott levelet, amely levélben a tanfelügyelő nem kívánt egyebet, minthogy az illető tanító, ki ellenzéki érzelmeiről volt ismeretes, kövessen el mindent, hogy a kormánypárti jelölt diadalra jusson.

Erről az esetről nem beszélek. Hanem szeretném tudni, hogy a tanítók egyszerű sakkfigurák-e, vagy pedig szabad állam szabad polgárai, kiknek épen úgy meglehetnek a politikai meggyőződéseik és kik véleményeket épp oly szabadon nyilváníthatják, mint a főigazgatónak készülő, nagyhatalmu kir. tanácsos tanfelügyelő? Azt hiszem, hogy egy tanító már eléggé érett arra, hogy cselekedetének helyességét önmaga elbírálhassa. A tanfelügyelőnek joga csak az iskola falain belül érvényesülhet, azon felül felügyeleti jogot csak abban az irányban gyakorolhat, hogy a tanító a magánéletben nem botrányos magaviseletű-e; de ahhoz már nincs joga tanfelügyelőnek, ha még olyan kir. tanácsos is, hogy a tanító politikai érzelmeire döntő befolyást gyakorolhasson. Az az idő már lejárt, és nem árt az általam igen tisztelt tanfelügyelő urnak sem, ha megjegyzi magának, hogy a mostani tanítók közt már kevés van olyan pu-Pák, kiket az orránál fogva vezethet.

Legközelebb egyébként folytatni fogom a tanfelügyelő dolgainak szellőztetését.

ifju Czékus Ferenc.

Egyéves önkéntesi egyenruhák

a legjobb kivitelben és legolcsóbb árak mellett készülnek

Nemes L. és Társa
egyenruházati intézetében.

S z e g e d e n, Klauzál-utca.

Horgos népe az orvos ellen.

Ujabb leleplezések.

Nem tudjuk mire vélni Herglőtz István dorosmai főszolgabíró késedelmezését. Mi lehet az oka annak, hogy mai napig sem függesztette föl állásától dr. Buda (Beck) Nándor horgosi községi orvost, holott azon temérdek mulasztásnak, visszaélésnek még a tizedrésze is elegendő volna arra, hogy azonnal elcsapják, sőt ellene a bűnvádi eljárást is megindítsák.

Vagy talán siketnek teteti magát a do-

rosmai főszolgabíró? Vagy azt képzeleli, hogy agyon lehet hallgatni mindezen dolgokat? Csalódni fog szörnyen. A strucc politikája még Afrikában sem válik be, annál kevésbé nálunk, ahol a főszolgabíróknak van még a főispánon kívül is fölöttes hatóságuk: a belügyi kormány.

Majd meghallgatják Horgos népének panaszát ott. De abban nem lesz ám köszönet. Mi a főszolgabíró hallgatásával nem törődünk, hanem erélyesen folytatjuk a leleplezéseket. Ime a tudósítás a legujabb esetről:

Julius 8-án Ördög Pál horgosi lakos és neje Kádár Anna a tanyáról behozták Mariska nevű leánykájuk holttestét a temető hullakamrájába. A halálesetet szabályszerűen bejelentették és elmentek dr. Buda (Beck) Nándor községi orvoshoz, aki a feleségével állította ki most is — mint rendesen — a halottkémi jelentést a szülő bemondása alapján, aki elmondta, hogy gyermekét a kanizsai orvos gyógykezelte és gőrcsökben halt meg.

Csak ezután ment el a községi orvos a temető hullakamrájába, megnézte a kis halottat és azt mondta az apának, hogy most már elmehet a halottkémi bizonyítványért. Ördög Pál el is ment érte mindjárt, a dokorné odaadta neki a bizonyítványt, amit Ördög elvitt Pákulicz János plébánoshoz, aki már jól ösmeri az ilyenképpen kiállított bizonyítványokat, amelyek — talán mondani is felesleges — közönséges és rendszeres hamisítványok, bár a neve ott fityeg rajta Buga uraságnak.

Most jön azonban a java. A horgosi orvos tudja jól, hogy hónapok óta „közellenőrzés” alatt áll és szerette volna visszaszerzeni a hamis bizonyítványt, hogy másikat állíthasson ki. El is küldött érte a plébániára, ahol azonban kijelentették, hogy nem adják vissza.

Mit tett erre ez a jeles községi orvos? Hogy az egyik hamisítványt elleplezze, elkövette a másikat. Hamis följelentést tett a szegedi ügyészségnél, hogy gyanus haláleset fordult elő, egyszersmind hatóságilag betiltatta kis holttest eltemetését. Az ügyészség erre 9710/1902. B. szám alatt elrendelte a kis hulla felboncoltatását.

Rigó Endre dr. törvényszéki bíró és Balassa Péter dr. törvényszéki orvos ki is szálltak e célból Horgoson. A boncolás persze kiderítette, hogy a kis leány természetes halállal halt meg, így aztán eltemethették a szegény szülők kis halottjukat.

Ez az eset maga. Mi következik ebből? Még talán Herglőtz István főszolgabíró sem tartja ezt tisztességes, becsületes eljárásnak ugy-e? Először is, hamis a halottkémi bizonyítvány. Tehát az orvos ismét közokirat hamisítást követett el, amiért „csillag” jár. Félrevezette az ügyészséget. Ez hatóság félrevezetésének a vétsége. Ezért is büntetés jár. Hát még az a sok költség, amit a kincstárnak és a szegény szülőknek okozott?

Hát maradhat ennyi lelketlenség és cudarság megtorlatlanul?

Bizunk benne, hogy nem. A nagy leszámolás napja közel van már. Ennek az elősdínek pusztulni kell innen.

Több horgosi lakos.

Haggenmacher - sör csarnok.

Hétfőn

Urbán Lajos,

a hét minden napján pedig Szeged város legelőkelőbb zenekarai tartanak **hangversenyt.**

Tisztelettel

Horváth János,

vendéglős.

Nagyszebeni Általános Takarékpénztár

törlesztéses jelzálog-kölcsönöket engedélyez városi lakházakra, földbirtokokra és építkezési kölcsönöket megszavaz a költségelirányzat és tervrajz alapján a következő feltételek mellett:

20,000 koronától és feljebb:	
35 évi törlesztésre, évente 6 K. 22 F. tőkekamat	törlesztés
41 évi " " " 5 K. 92 F. "	"
4000 koronától és feljebb:	
10 évi törlesztésre, évente 13 K. 02 F. tőkekamat	törlesztés
25 évi " " " 7 K. 50 F. "	"
40 évi " " " 6 K. 38 F. "	"
1000 koronától és feljebb:	
15 évi törlesztésre, évente 10 K. 02 F. tőkekamat	törlesztés
18 évi " " " 9 K. 02 F. "	"
23 évi " " " 7 K. 96 F. "	"
32 évi " " " 9 K. — F. "	"

A kölcsönök készpénzben lesznek kifizetve. Kölcsönkérvények lakházakra és földbirtokokra Schaffer Vilmos bankigazgató urnál Szegeden nyújtandók be.

Ujdonságok.

— **Pusztaszer ünnepe.** Három hét múlva augusztus 3-án fog lezajlani a pusztaszeri sikon az Árpád-ünnep. A külső fény nem lesz nagy talán, de a hálás emlékezés annál bensőbb lesz. Az ország sok vidéke nem lesz ugyan képviselve ott, de az mit se tesz. A hivatalos Magyarország sem lesz ott. Az csak Bécsben képviselteti magát. Ott lesz azonban az egyszerű föld népe az Árpád-napi bucsun. Messze földről jönnek el kosíkon, hogy e nagy napot ott töltsék, ahol a honfoglaló ősök a vérszerződést kötötték. A nagy, a szent fogadást ott fogják fölujtani a kései utódok. Az ünnepélyre serényen folynak az előkészületek, hogy az méltó legyen a honfoglalók emlékéhez. Számos író és művész jelentkezett a fővárosból is. Sajnálatos és szégyenletes dolog azonban, hogy a törvényalkotó magyar országgyűlésnek egyetlen tagja sem jelentkezett eddig, hogy az első országgyűlés történelmi nevezetességű színhelyére elzarándokoljon. Ugy látszik, az egyszerű parasztoknak több érzékük van a multak iránt.

— **Nyaryl a közigazgatás.** A számonkérés után megkezdődött a nyaralás a torony alatt. A közigazgatás hivatalaiban az adóhivatal és rendőrség kivételével csak délelőtt van hivatalos óra, ami ugyan nem nevezhető nyaralásnak a kishivatalnokok szempontjából, akik csak huzzák az igát és a teljes pihenést csak nem élvezhetik, mint a nagyfejűek, akik nyolc heti szabadságokat élvezhetnek az egész évi semmittevés után. A mostani fél napi hivataloskodás rendszerét el kell törölni és a szervezetbe kell igtatni azt, amit a kistisztviselők régen követelnek, t. i. mindenkinek legyen joga legalább négy heti szabadsághoz. Tessék beosztani a szabadságidőt, amint az a bíróságnál van és akkor kijut mindenkinek az üdüléshez szükséges négy hét.

— **Sárgay Tamásról.** Megtért ő is a csöndes emberek közé. Itt hagyta szeretett testvéreit és hiveit, akik öszintén megsírták. Megérdemelte. Derék pap, derék hazafi volt. Különösen az alsóvárosi szegények fogják soká áldani jótékonyágáért. Igazi szerzetes volt. A testi és lelki szegények gyámolítója, vigasza. Maga igénytelen egyszerűségben élt. Az utóbbi években telve halálsejtelemmel. Hiába biztatta az orvosa, már a mult év nyarán is emlegette, mikor

havi bucsu alkalmával megjelentek a rendezésben a vendégei, hogy alkalmasint ez az utolsó havi bucsu, amit megélt. Sejtelmé beteljesült. Az idei havi bucsu alkalmával már a messze földről jövő zarándokok hiába fogják keresni a nyájas arcu, öreg szerzetest.

— **Fürdőzés Palicson.** A minap G. E. gazdag, bécsi vállalkozó panaszos levele kapcsán közöltük azon elrémítő drágaságot, ami Palicson van. Most még botrányosabb dolgról értesít bennünket egyik szabadkai előfizetőnk. A palicsi tó híres, gyógyerejű vizéről van szó, amely teli van piszokkal, hinárral és még a közelében való tartózkodás is ártalmas az egészségre. Hogy milyen gyógyerejű a palicsi tó vize, arra bizonyíték az is, hogy **Szabadka városának minden szennyvize a palicsi tóba ömlik.** Mert a szabadkai szennyvizek a palicsi tóban találják természetes medencéjüket, lefolyásukat. Ennek a gyógyfürdőnek a vize poshadt és púzhódt, a benne való fürdés határozottan **káros az egészségre** és hogy nagyobb veszedelemnek elejét vegyünk, főlhívjuk e körülményre a belügyi kormány figyelmét, hogy tiltsa meg a benne való fürdözést, hiszen a fertőzött víz minden ragadós betegségeknek az okozója. És még akadnak ostoba emberek, akik a méregdrága Palicsra mennek — üdülni.

— **Magyarok Uj-Zeelandban.** Debreczeni Lajos honfitársunk a Csöndes Ocean Uj-Zeeland szigetére vándorolt ki. Onnan írja most, hogy a két szigeten már hat magyar család él és valamennyien boldogulnak. Munkászekre, írja, nagy szükség van a szigeten, de különösen tanult iparosokra. A sziget, akkora majdnem mint hazánk, a földművelésre igen alkalmas. Sok a műveletlen terület is még. A népesség gyér. Alig él 1.000.000 lélek a szigeten. A népesség fele európai, a bennszülött maori nép barátságos és tanulékony. A kivándorlók könnyű megélhetésre tehetnek szert. Az éghajlat elviselhető.

— **Az ollózás rendszere.** A minap mutattunk rá a vidéki sajtó egyik kiáltó bűnére és — úgy látszik — eredménytelenül. A vidéki újságok kiadói és szerkesztői — úgy látszik — hülyéknek tartják az előfizető és olvasó közönséget, amelynek minden jó, amit eléje tálnak. Ha végig nézzük pl. a szegedi napilapokat, az első pillanatra szembe fog tűnni az olló hatalmas működése. Sokszor néhány csirkelopásról szóló hírecske kivételével az egész újság csupa ollózott dolgokkal van tele. A reggel megjelenő lapok még a táviratokat is ollózzák szemérmetlenül az éjjel érkező „Magyarország“-ból, persze a forrás megnevezése nélkül. Hadd vakuljon az ostoba előfizető. De még ez hagyján. A vidéki lapok még egymásra sem vigyáznak. Így eshet csak olyasmi meg, hogy ugyanegy tárcát két, sőt három szegedi lapban is napvilágot lát rövid időközökben. Így történt meg, hogy a „Szeged és Vidéke“ szerint magas színvonalon szerkesztett „Szegedi Híradó“ háromszor is leközlött már ugyanegy tárcát, holott azt először a „Szegedi Napló“ közölte a helybeli lapok közül, ami alatt azonban korántsem értjük azt, hogy a kérdéses tárcát nem ollózták valahonnan. Legutóbb megint a „Szegedi Híradó“ című magas színvonalú lap tárcarovatában találtunk ilyen ismerős tárcára.

PICHON HÁLÁJA.

Irta: Jean Madeline.

Ez a cím ékeskedett rajta és ki tudja, hányszor olvastuk már magas színvonalon szerkesztett — szegedi lapokban. Igazán nevetséges dolog már ez és igazán nem csodálkozunk azon, mért járja le magát legtöbb újság aránylag oly rövid idő alatt.

— **Mangra Vazul vezeklése.** Csak úgy dül a hazafiság Mangra Vazulból, mióta püspöki állásában való megerősítését várja a magyar kormánytól. Egyre-másra jelennek meg táviratai, levelei és nyilatkozatai a magyar lapokban, amelyekben kétségbeesetten

bizonyítgatja, hogy milyen nagy magyarbarát és őszinte hazafi ő. Azelőtt a magyar lapok folyton szidták, sőt elnevezték hazaárulónak is, amit könnyen megkaphat mindenki manapság. Ezért erre sulyt nem is fektetünk. Tény azonban, hogy Mangrának még aradi tanár idejéből Románia szélső elemeivel, a Ligával élénk összeköttetése van. Akkoriban hónapokat töltött Bukarestben ez a nagy hazafi, akinek hazafiságában mindaddig kételkedni fogunk, de leginkább megtérésének őszinteségében, amíg a nagyszabású „Tribuna“ le nem rántja a sárga földig és hazaárulónak nem nevezi. Ha ez megtörtént, akkor még meg is erősíthetik püspöki állásában.

— **Az orosz cár.** A minden oroszok cárja kinyitatta a palotája ajtaját a panaszosok előtt. Hadd jöjjenek és mondják el kívánságaikat, követeléseiket. Ez nagy esemény. Az egész világ csodálja. Hiszen még alkotmányos országokban sincs ennyi szabadság. Még a főispánok sem fogadnak nálunk és ime, a minden oroszok cárijához elmehet panaszra mindenki, még a földhöz ragadt szegény muzsik is. Eddig még valamennyi orosz cár erőszakos halállal pusztult el. Méreg, tör, kötél, bomba segítette őket a másvilágra. Ha jól sejtjük, a mostani cár lesz az első, aki természetes halállal készül meghalni. Kívánjuk, hogy ez sikerüljön is neki.

— **Fenséges disznóságok.** A felsőbb tizezer elaljasodása köztudomású. A hal is mindig fejtől büzlött, a romlás és az erkölcstelenség is onnan hatolt mindig lefelé. Még monsieur Guillottin találmánya sem tudta ezt az elméletet megakadályozni, pedig az élelmes francia nép ugyancsak sietett értékesíteni e borzalmas találmányt. Hiába, a jó és a rossz, a bűn és az erény, az ember teremtése óta vívják örök harcukat. Az ocsmányságok is voltak, vannak és lesznek, ha még oly szigoruan büntetik is a törvények. Amivel azt a pelyhes állu hercegecskét vádolták Londonban, mások is elköveték már büntetlenül, különösen a felsőbb tizezerből, hiszen „odafönn“ a legocsmányabb disznóság is fenséges valami, amibe bele kell kóstolni. Londonban csütörtököt mondott a kísérlet. De hát Londonba kellett ezért menni? Hiszen itthon akár rendőri fedezet mellett is lehetett volna. Sokkal cifrább dolgok is megestek már nálunk. Persze a szemtelen londoni rendőrség nem tűri az efféléket és odaállítja a bűnöst a bíró elé, ha fenséges ur is. Elvégre is ez az igazság. Az ocsmányságot egyformán kell megítélni, akár herceg, akár kocsis követi el.

— **Az ügyvédi sikkasztás.** A minap irtunk az ügyvédi sikkasztásokról, amelyek az ügyvédi rendtartás hiányai folytán egész rendszerré fejlődtek. Több magán panasz is érkezett hozzánk, amelyeknek valóságát nem tudjuk, de annak megállapítása nem is a mi dolgunk. A legjobban az a levél érdekel bennünket, amelyet egyik ügyvédelőfizetőnk intézett hozzánk. Levelében elősmeri a lehetőségét annak, hogy az ügyvéd az egyik megbízója pénzének elsikkasztását fődözni képes újabb sikkasztásokkal, ha meg nem szorítják, akár ítéletnapig is, — mégis azt veti szemünkre, hogy tájékozatlanok vagyunk. Azt írja, hogy a fél elmehet a törvényszékhez követelni a leszárolást. Hát ez igaz. De tudja-e ezt a szegény, együgyű paraszt? Aztán azt vitatja, hogy az ügyvéd szabadságát a kamara vagy bármely más hatóság ellenőrzésével nem szabad korlátozni. Ne féltsé ettől az ügyvédi kart. Ez áldásos lenne. De különben hogy mily lanyhán veszik maguk az ügyvédek a sikkasztás tényét, ime a példa rá. Budapestén történt. Grün Ede köz- és váltó-ügyvédet egész sereg sikkasztásért jelentették föl a kamaránál és a kamara választmánya csak egy évre akarta

felüggeszteni az ügyvédi gyakorlattól. Hogy aztán tovább folytathassa kisedet játékait, illetve sikkasztásait. Hát ez a dolog nemcsak feltűnő, hanem megbotránkozató is. Szomoru volna igazán, ha ez az eset, ez a tünet nem „kivétel“ volna.

— **Az igazság.** A csavargó (a név mellesleg) lopott a piacon. Alig két korona volt az értéke a lopott tárgynak. Elitelték 2 hónapra. Hogy kiszabadult, az éhség ismét lopásra kényszerítette. Lopott megint. Elitelték 6 hónapi börtönre. Alig került ki a börtönből, megint lopott. Néhány korona értékű tajtékpipát. Kapott érte 2 évi fegyházat... A nyalka vivőmester (Robelly Jenő) váltót hamisított, aztán csalt, megint váltót hamisított, sőt még szegény emberek keservesen összekuporgatott vagyonkáját is elsikkasztotta. Nem az éhség vitte rá. A jövedelméből is megélhetett volna tisztességesen. Volt felesége, gyermekei és — szeretőt tartott, akivel megszökött és élte vele világát, míg a pénzből tartott. Hurokra került mégis — és elitelték másfél évi börtönre. Hát igazság ez?

— **Befagyott diszpolgárság.** Dorosmárton írja levelezőnk: Községünk képviselőtestülete tudvalevőleg f. hó 13-án közgyűlést tartott. Ezt az alkalmat akarta (pu)-Pák helyettes iskola-igazgató felhasználni és az egyik labancpárti községi képviselőt felszólította, hogy tegyen indítványt az iránt, hogy a képviselőtestület dr. Tergina tanfelügyelőt a tanítók ellen indított tömeges fegyelmi vizsgálatok körül szerzett érdemeinek elismerésül, válassza meg a községi diszpolgárul. A felszólított képviselő azonban a kérelmet elutasította és most már Tergina ur várhat a diszoklevélre addig, amíg (pu)-Pák is községi képviselő lesz.

— **Igyunk Boholti vizet!** A legolcsóbb és legegészségesebb ásványviz az erdélyi Boholti-víz. Olcsóbb a szódánál és a legelső orvosi szaktekintélyek gyógyvizként ajánlják. A szegedi főraktár kezeléség lapunkban közölt hirdetésre felhívjuk az olvasó figyelmét.

— **Kavarodás a rendőrségen.** Fura dolgok történnek megint a szegedi rendőrségen. Szomoru példái ezek a Rainer József főkapitány alatt meghonosodott rendszernek. Az egyik rendőrbiztos, Kürthy Eleket felfüggesztették. Az őrsparancsnoka, aki nem rég halt el, az jelentette fel — másfél év előtt. A feljelentés hónapokig hevert a főkapitány asztalán, aztán megindult a vizsgálat. A rendőrbiztos viszont az őrsparancsnokát jelentette föl zsarolásért, ami ki is derült. Az őrsparancsnok néhány korona pénzbüntetést kapott, ellenben a rendőrbiztos felfüggesztették. Néhány korona jogszűrlés bálengedély felszedésével van vádolva, jól jegyezzük meg. Hát ez a szörnyű bűn! Dehogy is ez. Sokkal nagyobb gaszágok követték már el a főkapitány tudatával és akkor még vizsgálatot sem indítottak. — Ujabbán ifju László Gyula volt osztályjegyző jelentette fel Ferenczy Mátyás polgári rendőrbiztos. Miért most és miért nem hamarabb? Mert akkor szüksége volt a — hallgatására. Most már nincs. Még emlékezünk rá, mikor Molnár János tb. alkaptányt jelentették fel a legényei. Mivé zsurgodott össze ez a nagy port vert ügy a fegyelmi tárgyalás során?... Bizony nem csoda, ha a szegedi rendőrség még a piri-pócsi igényeket sem tudja kielégíteni. Hiszen ebben a nagy testületben oly büzhódt a közszellem, hogy először magát a testületet kellene megszabadítani az oda nem való elemektől és csak aztán lehetne szó közrendészetéről. Természetesen legelőször a főkapitányon kellene kezdeni, aki képtelen megfelelni állásának. A régi koldusbírói állást kellene föltámasztani számára.

— **Sebők Mihály dús választéku fegyverraktára** e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy a

kövező mesterséget

tovább folytatom és minden e szakmába vágó munkát a legpontosabban és megelégedésre teljesítek.

Ripner Fülöp,

Dugonics-utca 20.

Szabadkai levelek.

Mamusich Lázár erkölcsi halott immár. Nem támasztja fel többé a közbizalom, amelynek árnyékában oly sokáig sütkérezett. A büntetés sem fog elmaradni és ha van igazság, a törvény ereje nyomja rá fejére a rég megérdemelt rabsipkát. De ezért Szabadka népe nem fogja soká elfelejteni. Még évtizedek múlva is átkozni fogja ezt a sivár lelkű, aljas gondolkozású embert, aki örök szegényére Szabadka város polgársága gyöngegségének és a kormányok nemtörődömségének közel két évtizeden át kifosztotta e nagy város anyagi és erkölcsi erejét, fejlődésében pedig évtizedekre visszavetette.

Bennünket a tehetetlen düh fog el, midőn a fegyelmi eljárás lassúságára gondolunk. Hiszen ezen ember és büntársai felcsett rögtön ítélő bíróságnak kellene igazságot szolgáltatni. A mi közigazgatásunk Rózsa Sándora és bandája nem érdemelnek kiméletet. A gróf Ráday Gedeon vaskeze kellene ide.

De mit tapasztalunk? Hogy a főispán ugyanaz a Schmausz Endre még ma is, aki alatt ezek a hallatlanul cudar dolgok megtörténtek. A megtorlást reá bízni nem lehet, nem szabad. Hiszen ha ő tudott a polgármester és büntársai gazságairól és elhallgatta azokat, akkor részes azokban ő is, mint bünpalástoló, tehát pillanatig sem maradhat meg állásában. Ha pedig nem tudott azokról, akkor bebizonyította, hogy a főispáni állás betöltésére képtelen. Mi tartja mégis Szabadkán? A befentesek azt sutogják, hogy maga Széll Kálmán a pártfogója, mert Schmausz Endre Széll Ignác belügyi államtitkárnak — iskolatársa.

Nevetséges beszéd. Hát a jog, törvény és igazság érvényesülését az akadályozza meg Szabadkán, hogy a főispán és az államtitkár hátul gombolós korukban iskolatársak voltak. Ezt nem akarjuk hinni.

De térjünk a dologra. A város új h. polgármestere Pertich Mihály árvaszéki elnök lett Gyelmis Gerő ellenében. Jó, hogy így történt. Csakis olyan ember való ezidőszerint a polgármesteri állásra, aki a közigazgatás ügymenetét érti és rendbe tudja szedni a közigazgatás ügyeit. Olyan polgármesterre van szükség, aki megfeszített erővel tud és akar dolgozni és — dolgoztatni. Ugy véljük, e tekintetben Pertich Mihályban nem fogunk csalatkozni.

Szabadka fejlődését és haladását hosszú évekre megakadályozta Mamusich Lázár. A főcél most már csupán az, hogy a visszaeséstől és az anyagi pusztulástól mentse meg a várost.

Mondják ugyan, hogy Pertich Mihály a régi hatósági párt embere. Mi ezt nem tudjuk és nem akarjuk elhinni. Ha úgy volna, akkor csöbörből vödörbe jutottunk. Hogy nem úgy van és pusztára ráfogás ez, könnyen bebizonyíthatja a polgármester ur.

Mamusich Lázár három testi-lelki cimborája van még a város szolgálatában és pedig Czabai Péter és Orcsics Tamás irodaszolga és Maródi Szávó polgári rendőr. Temérdek cudarságot követett el ez a három Lázó-huszár. A polgárság nyugalma megkívánja mindháromnak azonnali elcsapását. Elvárjuk, hogy a közóhaj teljesítése elül nem fog kitérni Pertich Mihály h. polgármester.

Innen-onnan.

(János nyaral.)

János is nyaral, még pedig Jánosszálláson, de azért nyugodalma még sincsen. Be köll következnie a városba, hogy a hévatal kárát ne vallja.

— Bárcsak kicsöppennék mán a napi-biztosságbul — mondja elkeseredetten. Tá-jára se gyűnnék a városnak.

— Hát mért nem köszönsz le? — tanácsolják neki.

— Még nem vagyok nyugdíjkepes pajtás, mint a Gyula, de mög tisztujitáskor se maradtam le az öreg takarékos szekerirül, mint a Nyárfás Tóni cimborá . . .

(Mögemes.)

Az egész országban nem tudják, mit jelent e szó: mögemes. A megyében is csak az ellenzéki községekben ismerős a jelentősége. Még Sima Ferenc tanította rá annak idején a magyarokat.

— Ha pecsovicsal találkoztok, aztán nincs rá tanu, hát csak emeljétek mög — mondta.

Igy is tettek. Hárman-négyen, ha a pecsovics szembe került velük, fölnyalabol-ták hirtelen és eleresztették. A pecsovics persze nagyot nyekkent, mikor a dereka az anyafölddel érintkezett. Bajja nem esett, de a csufság rajtaszáradt, hogy mögemeselték.

— Nem ártana a mögemesés ma se némely embörnek — mondja Szécsi sógor a szörnyen kis embör jutván eszébe.

(Hogy támad a közmondás.)

Börösök Antal és neje elmentek tavaly az orvos lakására, hogy a gyógykezelési díjat kifizessék. Ezen összegből azonban egész jogosan le akarták vonni a dinnyék árát is, amiket a doktorné egész nyáron át hordított fölük. Az ifju Buga azonban rövid uton kiegyenlítette a dinnyeszámilát és kidobta őket. Azóta közmondássá lett Horgoson, mikor rossz fizetőről esik szóbeszéd:

— Akkor lát attul sógor pénzt, mint mikor Börösök Antal a Buga doktortul a dinnyék árát . . .

(Mikor a rendőrt bekisérik.)

Szegeden sok kedélyes dolog megesezt már, de olyanra még a legöregebb polgárok sem emlékeznek, ami a héten történt.

Szolgálat közben betért két rendőr a pálincás lebuja. Iddogáltak csöndesen, később azonban elkapta őket is a mámor és duhajkodni kezdtek. De a jelen voltak el-türték a vaskos tapéntatlanságokat és a két rendőr nagy vitézül tovább ivott.

Mikor már tökéletesen eláztak, a pálincás bolt tulajdonosának pompás ötlete támadt.

— Meg kell tréfálni a rendőröket — mondta a törzsvendégeinek. Eddig ők kísérték benneteket a torony alá, kíséjétek be most ti őket.

Ugy is tettek és a rendnek két elázott örét úgy cipelték végig a városban a város-házára.

Ilyen kedélyes város Szeged.

(Meteor jóslata.)

Meteor, ez immár országos hírű időjós gyakorta eltéveszti a csomópontjait. Ime a legújabb jóslata:

„Csomópontjaim beváltak. A napfoltok következménye az angol koronázás elmaradása. Eduárd király betegségére vonatkozólag prognózisom a következő: Ha Edvárd fölgögyul, akkor nem fog meghalni. Ha pedig meghal, akkor nem fog fölgögyulni. Meteor.“

Talán fölösleges is megjegyeznünk, hogy Meteor nevében valamelyik jóhumoru olvasónk szerkesztette és küldte be nekünk ezt a csalahatlan prognosztikont.

(János szaval.)

János délutáni főhadiszállása Ferencsevics Gyurka bátyánk kávéházában van. Ott tartja közderültséget keltő kiszólásait.

— No Szókimondó irótárs, te ugyan befüttyültél a horgosi doktojnak, — csókolom is a nyájasságotat. Csak engöm ki ne kezdj mán, mert Fluck táti mindjárt fegyelmi alá vösz.

— Boldog embör vagy te Gyurka, csak nevetöd a más baját és tubákot nyomsz az orra alá.

— Ha a Tergina tanfelügyelő barátom gyünne ide, annak ne adj tubákot Gyurka, csak a Közvéleményt mutasd neki messzirül. Möglátod, prűszkölni fog tőle.

— Mán én pajtás csak ilyen galambepéjű embör maradok. Minek is epésködnék? Mögártana a szépségömmnek.

— Hallom, a Gyula pajtás ki akar ugrani a reverendábül, amért elhelyezte a püspök. Sebaj pajtás, majd löhetsz te még rabinus is Szögedön.

— Lukács is akkor kap mandátumot Tápén, mikor a Hitelbank osztalékot fizet.

Irodalom, művészet.

Síró nóták. A szegedi Ferenczrendi barátok kolostorából előfizetési felhívás röp-pent ki a nagyvilágba. Radvánszky József hirdet előfizetést tíz új népdalszereményére, melyeket „Síró nóták“ cím alatt ad ki. Elő-fizetési ára 3 korona. Az előfizetési díj a szerző címére (Szeged, alsóvárosi kolostor) küldendő. A tíz új nóta még e hó folyamán fog megjelenni.

Szerkesztői üzenetek.

Cz. (Dorosma.) Rövidesen elkészül már a hiteles kimutatás is arról, hogy mibe került a községeknek az iskolák államosítása és a tanfelügyelő közbenjárása. Üdvözlét.

E. (Horgos.) Csak nyilvánosságra vele. Bennünket nem lehet megfélemlíteni.

R. M. (Szabadka.) Nem telt rá idő a mult héten. Száz példány ment ma. Vajjon kell-e? A legközelebbi vizontlátásra.

Gazdák. (Felső-Pusztaszer.) Ne törődjenek az éhletlen fenyegetésével.

Kiadóhivatali üzenetek.

Az új előfizetőkhez. Ha tévedésből nem kapta meg valaki az eddig megjelent folytatásait „Az élet apró regényei“ című könyvkiadványunknak, forduljon postafordultával kiadóhivatalunkhoz, mert már kevés példány áll a külön lenyomatból rendelkezésünkre.

Füzdőre induló előfizetőink tudassák velünk pontos címeiket, hogy a lapot utánuk küldhessük

Megkezdődött a vadászat!

Dusan felszerelt fegyverraktáramra felhivom a vadász-sport híveinek figyelmét. Fegyvereim kitűnően hordanak és a legújabb szerkezetűek. — Kérem dusan felszerelt fegyver-raktárom megtekintését.

Tisztelettel

Sebők Mihály.

Szeged, Széchényi-tér, Jerney-ház.

Szeged szab. kir. város adóhivatalától.

12.186/1902.
adóhivatali sz.

Hirdetmény.

A haszonhajtó foglalkozást vagy üzletet folytató szegedi adózók 1902., 1903. és 1904. évekre megállapítandó III. oszt. kereseti adójának tárgyalása az adókvetítő bizottság által az alább ki-tüntetett sorrendben és napokon fog — kereseti osztályonként csoportosítva — eszközölni.

És pedig tárgyalás alá vétetnek:

folyó 1902. évi június hó 18-án az összes földbérlet és felesek (1. lajstrom-tételszámtól 2832. lajstrom-tételszámgig);

június hó 19-én telektulajdonosok, (telekbér-jövedelem), kertészek, virágkereskedők, pálinka-főzők (vámjövedelem), tehénesek és vízholdók (2833—3241. tételszámgig);

június hó 20-án fuvarosok, szekeresek, szállítók, postamesterek, postaszállítók, bérkocsisok és hajótulajdonosok (3242—3634. tételszámgig);

június hó 21-én cséplőgép, száraz-, szél-, vízi-, gőzmalom és olajsutu-tulajdonosok (3635—3769. tételszámgig);

június hó 23-án lisztkereskedők, kásátörők, kenyérsütők, pékek, sütők (simincsia) és maczes-sütők (3770—3939. tételszámgig);

június hó 24-én cukrázók, cukorkakészítők, mézesbábosok, déligyümölcskereskedők és árusok továbbá:

mészárosok, hentések, husárosok, sertés-vágók, sertéshizlalók, szalámigyárosok, kiknek neve A, B és C betűvel kezdődik (3940—4028. tételszámgig);

június hó 25-én mészárosok, hentések, hus-árosok, sertésvágók, sertéshizlalók, szalámigyá-rosok és béltisztítók, D—M betűig (4029—4112. tételszámgig);

június hó 26-án ugyanazok N—Z betűig (4113—4193. tételszámgig);

június hó 27-én szállodások, vendéglősök, kávéháztulajdonosok, kávémérők, bor-, sör-, pá-linkamérők és kereskedők, kosztadók és jégára-sok, kiknek neve A—F betűvel kezdődik (4194—4267. tételszámgig);

június hó 28-án ugyanazok G—K. betűig (4268—4332. tételszámgig);

június hó 30-án ugyanazok L—P betűig (4333—4391. tételszámgig);

július hó 1-én ugyanazok R—Z betűig (4392—4452. tételszámgig);

július hó 2-án szatócok, fűszerkereskedők és dohánytőzsdések, kiknek neve A—F betűvel kezdődik (4453—4514. tételszámgig);

július hó 3-án ugyanazok G—K betűig (4515—4581. tételszámgig);

július hó 4-én ugyanazok L—R betűig (4582—4638. tételszámgig);

július hó 5-én ugyanazok S—Z betűig (4639—4694. tételszámgig);

július hó 7-én halászok, halkereskedők, ba-romfi- és tojáskeresedők és kofák, koppasztott jó-szágárosok, marha-, sertés-, lókereskedők és ku-pecek (4695—4761. tételszámgig);

július hó 8-án terménykereskedők, bizomá-nyosok, gyümölcs- és zöldség kereskedők, élelmi cikk árusok s kofák és zsákkölcsönzők (4762—4847. tételszámgig);

július hó 9-én ügynökök, alkuszok és köz-vetítők (4848—4938. tételszámgig);

július hó 10-én férfi- és női szabók, varró-

nők, himzők, vállfűzőkészítők és paszományosok kiknek neve A—J. betűvel kezdődik (4939—4981 tételszámgig);

július hó 12-én férfi- és női divatkereskedők, rövidáru-, szövött-, vászon- s posztóáru kereske-dők és ruhakereskedők, kiknek neve A—R betű-vel kezdődik (5056—5096. tételszámgig);

július hó 14-én ugyanazok S—Z betűig és a piaci rőtös-, kendő-, harisnya- és szatyng árusok (5097—5187. tételszámgig);

július hó 15-én haryenyakötők és szövők, ka-laposok, keztyűsök, szücsök, mosó-, vasaló- és tisztító-intézet tulajdonosok, ruhafestők és elő-nyomók (5188—5249. tételszámgig);

július hó 16-án zsbárosok, vaskereskedők, gépkereskedők, vasöntők, kovácsok, kocsigyártók és fényezők, bognárok és talicskakészítők (5250—5334. tételszámgig);

július hó 17-én szijgyártók, nyergesek, réz-művesek, bádigosok, késesek, kőszőrűsök, vivó-szerárusok, lakatosok, mechanikusok, látszeré-szek, fémestergályosok, gőz- és acetylen-felsze-relők, puskművesek, reszelővágók és vésnőkök (5335—5406. tételszámgig);

július hó 18-án bőrkereskedők, tollkereske-dők, csizmadiaák, cipészek, papucosok, cipőfelső-rész készítőik, cipőkereskedők és kaptafakészítőik (5407—5539. tételszámgig);

július hó 19-én asztalosok, faszobrászok, bu-torkereskedők, kárpitások, temetkezési vállalatok, sirkőgyárosok és kőfaragók 5540—5612. tétel-számgig);

július hó 21-én esztergályosok, faszerszám kereskedők, pipakészítők és kereskedők, kosár-kötők, kádárok, hordógyárosok, kefekötők és ke-reskedők, seprűgyárosok, kötélverők és kereske-

26

Jókor éppen, mert néhány hét múlva a guta meg-ütötte. De csak a féloldalát.

Zsófi, illetve most már Pipacs Gerzonné önagy-sága nem ápolta többé. Ha a cseléd meg nem könyörül rajta, még vizet sem kapott volna. A nagyságos asszony vigan élte világát. Még szeretőt is tartott, amint az a nagyságos asszonyoknál szokás.

Egyszer mégis kifakadt Pipacs Gerzson.

— Ezt már még sem érdemeltem tőled, hiszen én nekem köszönhetsz mindent.

No hiszen meg is kapta a magáét mindjárt.

— Mit locogsz te vén kötni való? Hogy neked köszönhetek mindent? Hát nem én gondoztalak, ápolta-lak te semmiházi? Ha én nem lettem volna, még ren-des ruhád se lenne.

Pipacs Gerzson megszeppent.

— Nem ugy érttettem édesem. Aztán ne kiabálj ugy szívem, mert a cseléd is meghallja.

— Ne kiabáljak? Ugy? Szeretném azt látni. Az én lakásomban azt teszek, amit akarok, akár tetszik, akár nem. Különben is torkig vagyok már veled, te vén-göthős. Látni se szeretlek már. Hogy is nem tudja ma-gához venni a jó isten az ilyen nyavalyás vén embert.

— De angyalom, Zsófikám, az istenért . . .

— Kuss, hallgass!

— De lelkem, galambom . . .

— Pusztulj előlem. Látni sem akarlak. Még az ebédnél sem türlek meg ezentul. A konyhában a helyed, te semmiházi . . . Pusztulj!

Pipacs Gerzson nem szólt semmit, hanem kicsoszogott a konyhába és míg a cselédasztalon az ebédjét ette, búsan elmélázott az élet furcsaságain . . .

Az anyja szíve.

Kisírt szemekkel lépett a rendőrbíró szobájába öz-vegy Tilinkó Jánosné.

— Mi a baja jó asszony? — kérdezte a bíró.

— Jaj kéröm — szakadozott ki lassan a szó az éltes asszony ziháló melléből — nem bírom én azt el-mondani. Mögöl a szégyön . . .

Fuldokló zokogás vett erőt rajta. Csak nagy nehe-zen tudott lecsillapodni.

— Hogy neköm még ezt is mög köllött érnöm öreg napjaimra — siránkozott az asszony.

— De hát mi történt?

— Mi történt? Mögütött az a cudar . . . a fiam, itt a helye is . . .

Kitárta a mellét az öreg asszony és a vállán ott kékellett az ütés nyoma.

— Hát ezért viseltem a szívem alatt? Ezért gon-doztam, neveltem?

Keserves szemrehányásként hangzottak el e szavak. A kék folt látható bizonyítéka volt a fiu elvetemültsé-gének. A gyalázatos nem átalta megütni az édes anyját, akinek az életet köszönhetette.

— Hogy történt az eset?

— Vasárnap délután elment a bálba mulatni a

dők, takácsok, szitások, fésűsök, fazekasok, edényárusok és kályhások (5613—5638. tételszámig);

Julius hó 22-én kéményseprők, üveg- és porcellánkereskedők, képkereskedők, aranyozók, órássok, ékszeccsészek, borárosok, zálogház-, banküzlet és sorsjegyiroda tulajdonosok (5689—5745. tételszámig);

Julius hó 23-án szappanfőzők, gyertyamártók, fénymázkészítők, bordélyosok (kéjhölgytartók), fürdőtulajdonosok, keserűvízforrás tulajdonosok, szobafestők és mázólok (5746—5787. és 5919—5952. tételszámig);

Julius hó 24-én mész-, cserép- és tégláégetők, homok kereskedők, asfalt készítő, cementkereskedők, tüzi- és épületfakereskedők, zsindelyágók, gőzfűrés- és gyufagyártulajdonosok (5788—5845. tételszámig);

Julius hó 25-én ácsok, kőművesek, kövezők, cserepezők, kútfurók, építésszek és mérnökök, kiknek neve A—J betűvel kezdődik (5846—5875. tételszámig);

Julius hó 26-án ugyanazok K—Z betűig (5876—5918. tételszámig);

Julius hó 28-án papir- és könyvkereskedők, s kötők, könyvnyomdászok, kiadók, hangszerkészítők, kereskedők, javítók és hangolók, fényképezők, festők, üvegfestők, szobrászok, magántanárok és tanítók (5943—6005. tételszámig);

Julius hó 29-én borbélyok és fodrászok (6006—6075. tételszámig);

Julius hó 30-án születésznők (6076—6157. tételszámig);

Julius hó 31-én orvosok, fogorvosok, állatorvosok, gyógyszerészek és gyógyáru kereskedők (6158—6224. tételszámig);

augusztus hó 1-én ügyvédek, közjegyzők és

birósági végrehajtók (6225—6288. tételszámig) és végül

augusztus hó 2-án mindazon keresetek és foglalkozások, melyek a fentebb felsoroltak között elő nem fordulnak, továbbá a fenti sorrendből kimaradt és 6289. lajstrom tételszámtól kezdődőleg hátravezetett összes adózók III. oszt. kereseti adója,

valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek üzleti adója fog tárgyalás alá vétetni.

Miről ezen hirdetésben oly megjegyzéssel tétetik közzé, miszerint az adókövető-bizottság tárgyalásait a Tisza Lajos-körút felső végén fekvő pénzügyi széképület II. emeletén 9. ajtószám alatt levő helyiségében a kitűzött határnapokon mindenkor reggel 8 órától kezdve fogja megtartani s a tárgyaláson mindenki személyesen megjelenhet, de igazolt meghatalmazott által is képviseltetheti magát.

Felhívhatnak és figyelmeztetnek tehát az összes érdekelt adózók, hogy amennyiben a közszemlére kitett kiszámítási javaslatokban foglalt összegekre nézve észrevételeik vannak, ezeket a kitűzött fenti határnapokon az adókövető bizottság előtt előterjeszteni s e célból ott személyesen vagy igazolt képviselő által megjelenni a saját érdekükből el ne mulasztassák.

Szegeden, 1902. évi június hó 9-én.

Dr. Fodor Károly,
adóügyi tanácsnok.

Hódmező-Vásárhely, 1902. Lévai F. nyomdája.

„THE GRESHAM”

Tisztelettel értesítjük ügyfeleinket és a n. é. közönséget, hogy a The Gresham életbiztosító társaság

szegedi főügynökségét

1902. július 1-től kezdve

Ottovay Károly és fia

urakra ruháztuk, akik e biztosítási szakmába vágó mindenféle felvilágosítással készséggel szolgálnak.

„THE GRESHAM”
életbiztosító társaság.

Csépléshez

van szerencsénk ezennel ajánlani gép- és kazánfűtésre Magyarországon legjobbnak elismert **Urikány-Zsilvölgyi és Lupényi**

köszeneket

a lupényi köszénbánya termékeinek eladására **kizárólagos megbízatásunk van**, miért is a legjutányosabb árak mellett minden vasúti állomásra pontos kiszolgálást biztosíthatunk. **Nagy raktár szegedi széntelepünkön kisebb rendelések pontos eszközésére.**

Tisztelettel

Magyar Ált. Hitelbank képviselőiben:

Bach Jenő és testvére

széntelep és iroda a református templom átellenében.

a legénycimboráival — kezdte a beszédet az anya. Fehér virágos a fiam, tetszik tudni.

— Fehér virágos?

— No igen. A tavaszon befogták három esztendőre katonának. Bárcsak el is vitték volna mindjárt, mert azóta mindig a cimboraság járja.

— Vasárnap is mulatott, úgy-e?

— Egész éjjel oda volt. Röggel következő csak haza kaptosan.

— Akkor ütötte meg?

— Akkor. Pénzt kért tőlem, hogy visszamöhessön a cimborákhoz. Persze én nem adtam. Erre mögüött a gyalázatos.

— Mi a kivánsága már most jó asszony?

— Tögyön törvényt fölötte tekintetős ur.

— Meg is érdemli a kötélre vató, aki kezét emel az édes anyjára — mondta a bíró szigorúan.

— Jól mondja a tekintetős úr — hagyta helyben az anya.

— Azt kívánja úgye, hogy megbüntessük a legényt?

— Kívánom is, de nagyon. Azt se bánám, mögkövetöm a tekintetős urat, ha fölakasztatná.

— No azt éppen nem tehetjük, de majd elbánunk vele érdeme szerint.

Míg a rendőrbíró a panaszt jegyzőkönyvbe vette, az öreg asszony tekintete megakadt az asztalon levő feszületen. Nézte, nézte sokáig és úgy érezte, mintha a haragja is megenyhülne.

— Tud-e irni jó asszony? — kérdezte a bíró, hogy a jegyzőkönyvvel elkészült.

— Mért kérdi a tekintetős ur?

— Mert a jegyzőkönyvet alá köll irni.

Persze, a nagyságos úrnak hízeleg, a háta mögött pedig lepiszkolja a gyalázatos.

— Ide ugyan nem teszi be többet a lábát a bitang — dühöngött az agglegény.

— Mit ér az nekem — siránkozott Zsófi. Ha — a jó isten ne adja — nagybeteg lenne a nagyságos úr és nem tudna magáról, ez a drágalátos unokaöcscse kidobna innen és mehetnék, amerre a nap süt. Bizony én ezt be nem várom.

— No ne bolondozzon Zsófi — kérlette a nagyságos úr.

— Nem járom én a bolondját, nagyon is komolyan beszélek. Vagy azt hiszi a nagyságos úr, hogy én pillanatig is itt tudnék maradni tovább, mikor tudom, hogy ezek a bútorok, meg ez a kis vagyunka, amit én is segitettem összekuporgatni évek óta, azé a pimasz unokaöcscsée lesz, aki alig várja már a halálát?

— No én utánam nem fog örökölni egyetlen fityinget sem.

— Nem lehet azt megakadályozni.

— Már hogy is ne lehetne? Majd megmutatom én — verte a mellét Pipacs Gerzson.

— Ha rám is hagyná mindenét, kipörölne belőle az a mákvirág — sopánkodott Zsófi.

— Hát mit tegyek? Mondja, hát mit tegyek?

— Vegyen el feleségül . . .

Pipacs Gerzson megütődött kissé, később aztán megbarátkozott a gondolattal. Elvégre is, mi van abban? Más is megselekedte már ezt. Aztán meg így koppan majd a foga annak a jómadárnak, az unokaöcscsének. A boszú és káröröm siettetette a dolgot. Pipacs Gerzson feleségül vette Kapor Zsófit.